

V Baròmetre Cooperatiu *amb* *+ Valor Social*

Informe de resultats

Barcelona

Novembre 2018

Cooperatives de Treball
de Catalunya

Índex

ÍNDEX	2
INTRODUCCIÓ	3
NOTA METODOLÒGICA	4
1. SOCIETARI	6
2. LABORAL	14
3. EMPRESARIAL	25
4. ECONÒMIC I FINANCER	33
5. DESTACATS	41

Introducció

La Federació de Cooperatives de Treball de Catalunya presenta la segona edició del Baròmetre Cooperatiu, en la seva versió Barcelona, una proposta en la línia de promoure el coneixement de les cooperatives federades de la capital catalana.

Les dades que presenta el Baròmetre Cooperatiu contribueixen a detectar canvis i tendències específiques a Barcelona, que es poden completar amb la versió completa del sector cooperatiu al Baròmetre Catalunya.

La voluntat de la Federació de Cooperatives de Treball de Catalunya és mantenir el Baròmetre Cooperatiu com una iniciativa regular, gràcies a la col·laboració de les cooperatives federades que contribueixen amb les seves respostes a l'enquesta anual.

Nota metodològica

FITXA TÈCNICA

- **Univers:** 554 cooperatives federades, 179 a Barcelona. Un 32% del univers és de Barcelona
- **Participació:** 37 cooperatives a Barcelona, enquestades. Representa un 6,67% de l'univers, i un 20.67% de les cooperatives federades a Barcelona
- **Tècnica de recollida de dades:** qüestionari online enviat a totes les cooperatives federades
- **Calendari de la recollida de dades:** 19 de març a 19 de juny de 2018
- **Treball de camp i informe:** i-LabSo SCCL

DESCRIPCIÓ DOCUMENT

En aquest document es mostra tres tipus de dades:

- a) Dades que fan referència a les cooperatives que han respost l'enquesta en aquesta edició.
- b) Dades que fan referència als valors comparats dels tres últims baròmetres.
- c) Dades que fan referència a una mostra panel de cooperatives que han respost l'enquesta els tres darrers baròmetres.

Les dades que fan referència a les cooperatives que han respost l'enquesta descriuen la situació de les cooperatives durant el 2017. Aquestes dades, com ja ha ocorregut en les edicions anteriors, no estan ponderades per cap criteri perquè, a dia d'avui, no existeixen valors de referència sobre els que poder calibrar la mostra. Amb valors de referència ens estem referint a variables com número de persones treballadores, número de persones sòcies, ingressos totals de les cooperatives... de les que es tingui coneixement complet de l'univers a estudiar.

Les dades que fan referència als valors comparats del tres últims baròmetres s'indiquen en el títol de la gràfica amb el sufix "serie temporal". Aquestes dades proporcionen la visió de conjunt sobre com les cooperatives que han anat responnent el baròmetre en els darrers tres anys han anat evolucionant. S'ha utilitzat en preguntes comunes dels tres baròmetres.

Per últim, les dades que fan referència a una mostra panel de cooperatives es corresponen a un conjunt de 17 cooperatives que han respost de forma continuada els tres darrers baròmetres. S'identifiquen perquè a les gràfiques porten el sufix "serie panel" i s'han utilitzat en preguntes sobretot de temàtica societària i econòmica, en què resulta interessant controlar com un mateix conjunt de cooperatives evoluciona al llarg del període. L'objectiu del baròmetre ha de ser, a mesura que es vagin elaborant noves edicions, mantenir i eixamplar el número de cooperatives que, edició rere edició, responen el baròmetre i permeten tenir una visió més acurada sobre l'evolució de les cooperatives de treball a Catalunya.

1. Societari

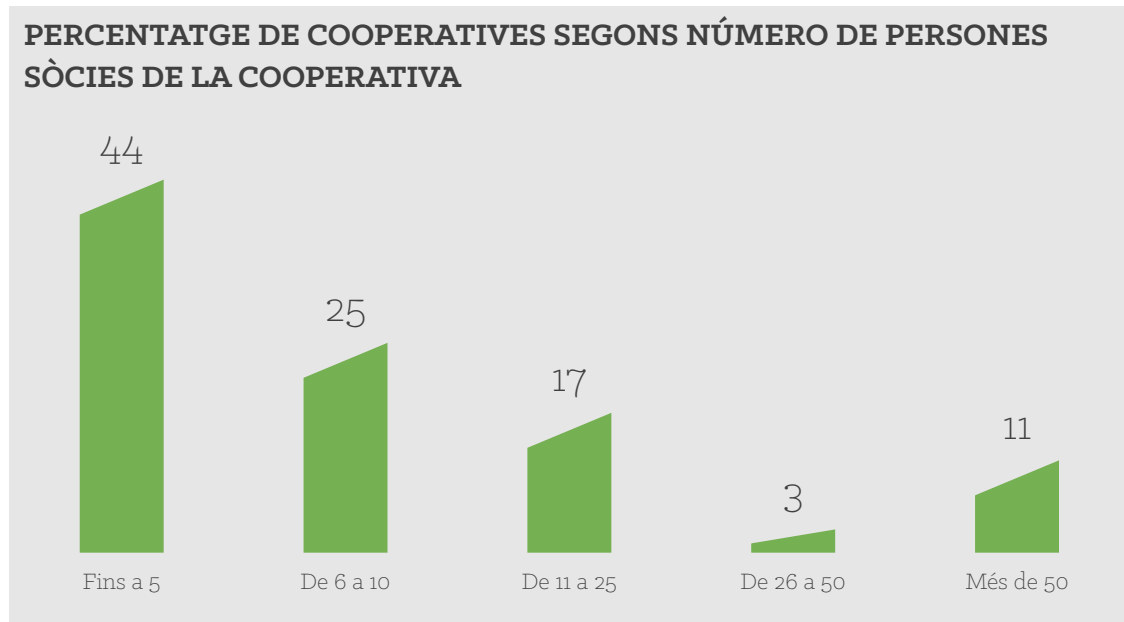
Les cooperatives de Barcelona que han respost el baròmetre són d'una mida reduïda quant al nombre de persones sòcies. Amb una composició mitjana paritària entre dones i homes (entre el 56% i el 45% respectivament) i amb una composició bastant rejoyenida. La majoria de les persones sòcies porten entre 4 i 10 anys a la cooperativa.

Amb uns consells rectors formats per 4 persones de mitjana. La situació és paritària en consell rector i en càrrecs de direcció/gerència. En canvi, en els càrrecs intermitjos no existeix paritat i la balança es decanta cap a les dones (el 70% son dones). Pel que fa a la composició per edats, les persones majors de 54 anys i les més joves es troben infrarepresentades en tots els òrgans de direcció en favor de les persones de mitjana edat (de 34 a 54 anys).

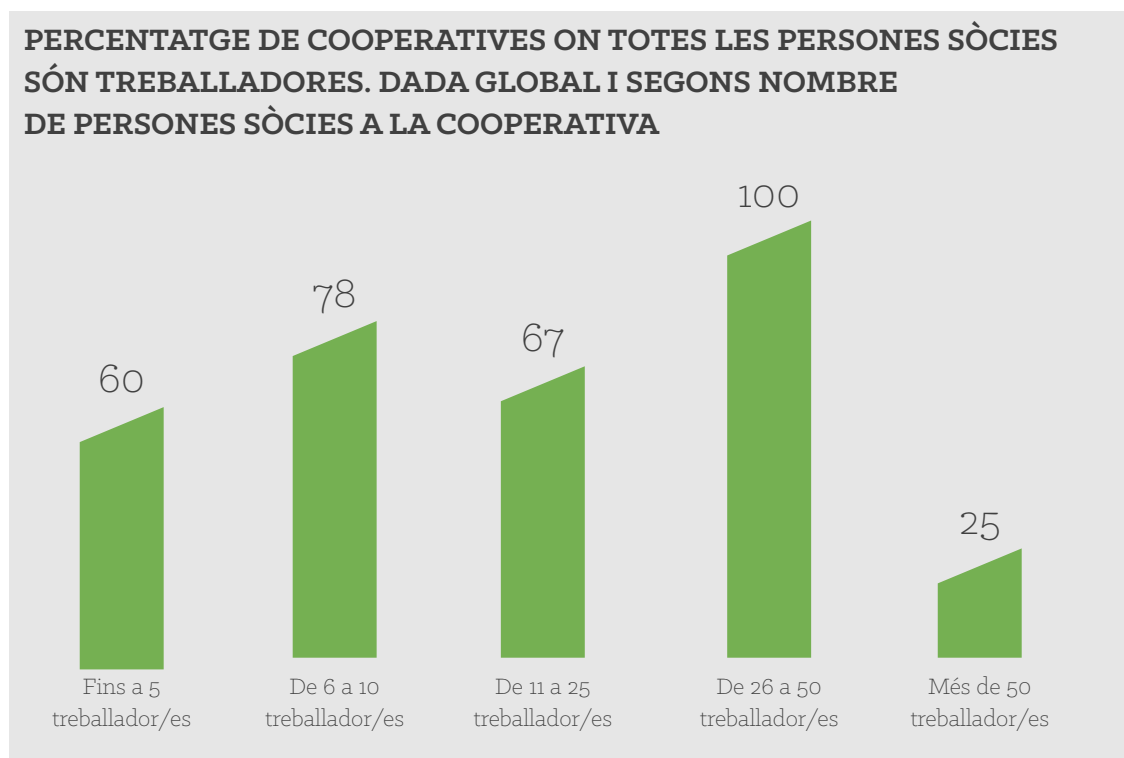
La participació és un tret distintiu de les cooperatives. A les assemblees la participació és del 72% de les persones sòcies. Però, a més, en la majoria de les cooperatives existeixen altres canals per la participació de les persones sòcies, en 4 de cada 5 cooperatives compten amb canals interns per recollir propostes de millora i més de la meitat tenen mecanismes per avaluar la satisfacció de clients o persones treballadores.

PERSONES SÒCIES

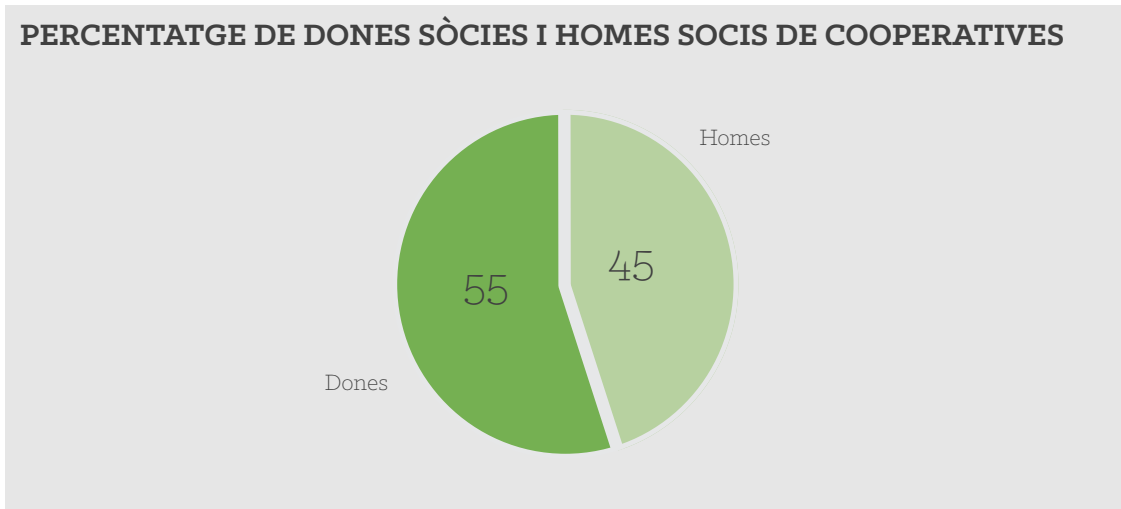
Un 44% de les cooperatives tenen fins a 5 persones sòcies.

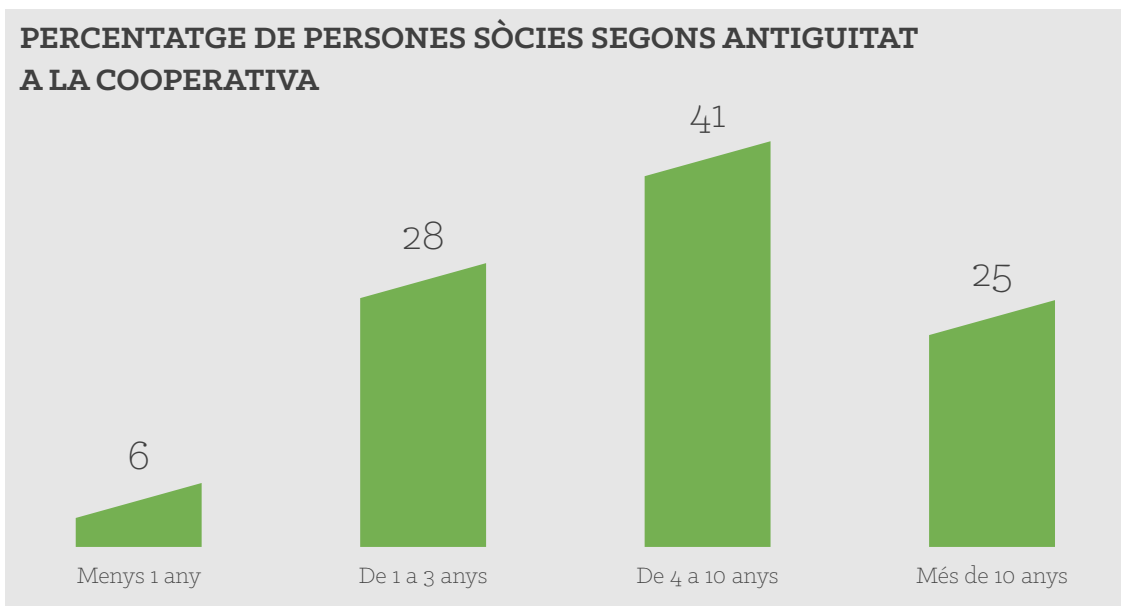
En el 63% de les cooperatives totes les persones sòcies són treballadores. A les cooperatives més grans, amb més de 50 persones sòcies, és on aquest percentatge és menor. En el cas de les cooperatives de 26 a 50 persones sòcies, on el 100% són sòcies treballadores, hem de tenir en compte que disposem d'un nombre reduït de respostes per aquest grup.

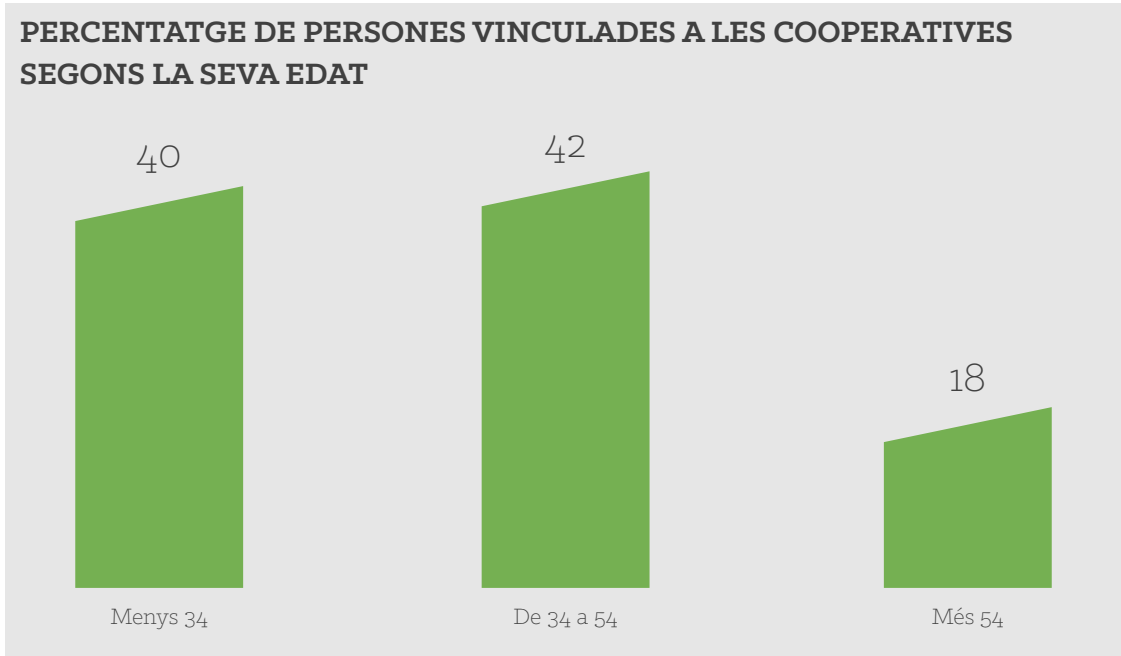
La composició de les cooperatives es troba dins els termes de paritat de gènere. El 54,8% de les persones sòcies de cooperatives són dones.

Quant a l'antiguitat de les persones sòcies, el 24,7% porten més de 10 anys a la cooperativa, i només el 6,4% porten menys d'un any.

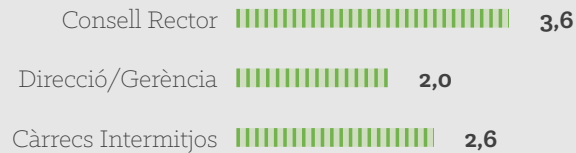
Dues de cada cinc persones vinculades a les cooperatives són menors de 34 anys, mentre que només el 18% de les persones de cooperatives (aproximadament una de cada cinc) són més grans de 54 anys.

ÒRGANS DE DIRECCIÓ

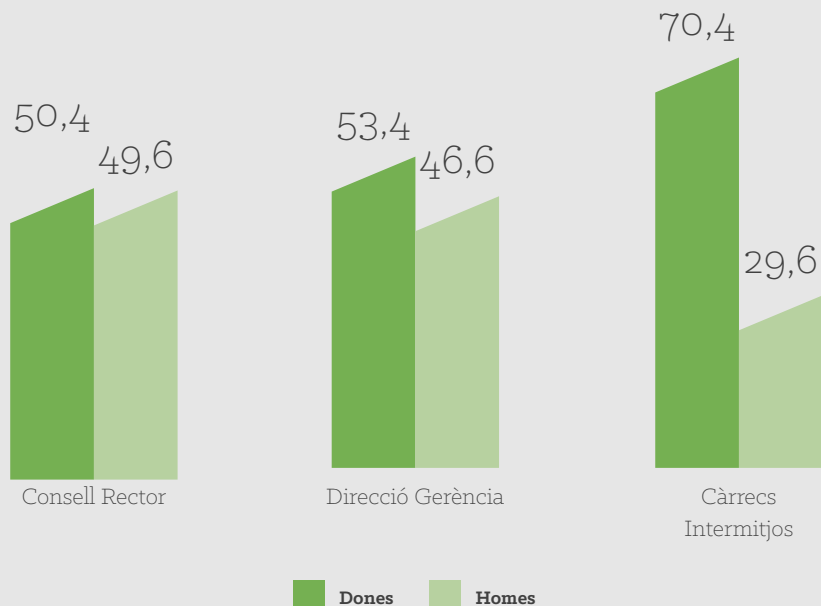
Els consells rectors de les cooperatives estan formats, de mitjana, per 4 persones. Dues persones ocupen càrrecs de direcció o gerència i tres càrrecs intermitjos.

NOMBRE MIG DE PERSONES EN ELS CÀRRECS DE LES COOPERATIVES

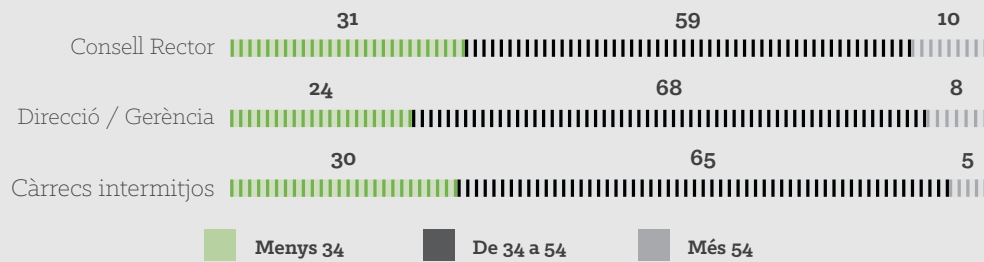
En totes les tipologies de càrrecs analitzats, les dones representen com a mínim la meitat del total de persones que els ocupen. En el cas dels consells rectors i les direccions/gerències, el percentatge és gairebé paritari. En el cas dels càrrecs intermitjos, però, les dones arriben gairebé al 70% de les persones que els ocupen.

PERCENTATGE DE DONES I HOMES EN ELS CÀRRECS DE LES COOPERATIVES

En general, són les persones amb edats entre els 34 i els 54 anys les que ocupen, de forma majoritària, els diferents òrgans a les cooperatives. Els percentatges es troben per sobre, en tots els casos, del 42% que representen en el conjunt de cooperatives. Les persones de més de 54 anys es troben infrarepresentats en comparació amb el còmput global, sobretot als càrrecs intermitjos. De les persones a les cooperatives que ocupen càrrecs de Direcció o Gerència, un 24% tenen menys de 34 anys i en el cas del Consell Rector és el 31%.

PERCENTATGE DE PERSONES SEGONS EDAT EN ELS CÀRRECS DE LES COOPERATIVES

PARTICIPACIÓ

El 72% de les persones sòcies de cooperatives participen a les assemblees. Aquest percentatge ha anat fluctuant en els darrers anys entre 10 i 20 punts amunt i avall, segons l'any. En aquesta edició, però, com en altres preguntes del baròmetre, hi ha hagut un canvi en la fórmula de recollida de la informació que pot haver propiciat el descens de 11 punts en relació a l'edició anterior. Més enllà dels espais legalment establerts, com pot ser l'assemblea, en el 93% de les cooperatives existeixen espais en els que les persones sòcies poden participar de forma activa.

PERCENTATGE DE COOPERATIVES QUE DISPOSEN D'ESPAIS ON PODEN PARTICIPAR LES PERSONES SÒCIES

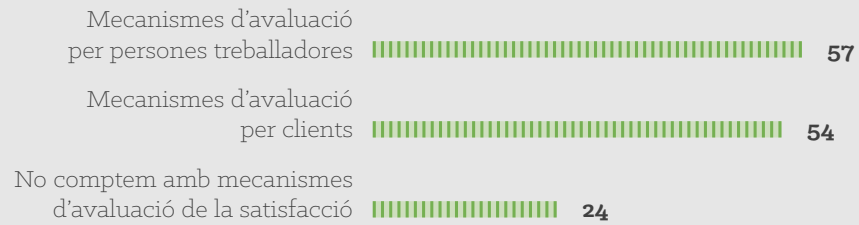
Els canals interns per recollir propostes de millora estan presents en el 86% de les cooperatives. I la meitat de les cooperatives compten amb mecanismes per avaluar la satisfacció de clients o de les persones treballadores.

PERCENTATGE DE COOPERATIVES QUE COMPTEN AMB CANALS INTERNS PER RECOLLIR PROPOSTES DE MILLORA DE LA COOPERATIVA

Les persones usuàries o beneficiàries de l'activitat de la cooperativa disposen d'espais per participar a la cooperativa en dos de cada tres cooperatives.

PERCENTATGE DE COOPERATIVES QUE COMPTA AMB MECANISMES PER AVALUAR LA SATISFACCIÓ DE...

Les persones usuàries o beneficiàries de l'activitat de la cooperativa disposen d'espais per participar a la cooperativa en quatre de cada sis cooperatives. Tot i això, les valoracions positives en aquests espais s'assoleixen en un 92% dels casos.

PERCENTATGE DE COOPERATIVES QUE DISPOSEN D'ESP AIS PER LA PARTICIPACIÓ DELS SEUS CLIENTS/USUARIS O BENEFICIARIS

2. Laboral

Les cooperatives també són de mida reduïda en relació a les persones que treballen, un 86% d'elles compten amb 25 persones o menys. La majoria de les persones que hi treballen viuen a menys de 50km de la feina i, de mitjana, el 61% dels treballadors a les cooperatives son socis. Les dones representen el 64% del total de persones treballadores, amb un 3% de les cooperatives que estan formades només per dones (cooperatives petites). Les persones treballadores que són sòcies porten més anys a les cooperatives, mentre que les dades apunten a què les persones treballadores que no són sòcies porten menys temps a la cooperativa.

El 49% de les persones a les cooperatives tenen contracte indefinit. Més de la meitat d'aquests són dones. La conciliació a les cooperatives s'ha aplicat per un 26% de les persones que hi treballen, essent la majoria d'aquestes dones.

La forquilla salarial mitjana se situa en el 1,5. Quant al sou en termes de preu hora, de forma general les dones cobren lleugerament més que els homes. Quan diferenciem per càrrecs, les dones cobren més que els homes en tots el càrrecs menys en els intermitjos a on hi ha paritat.

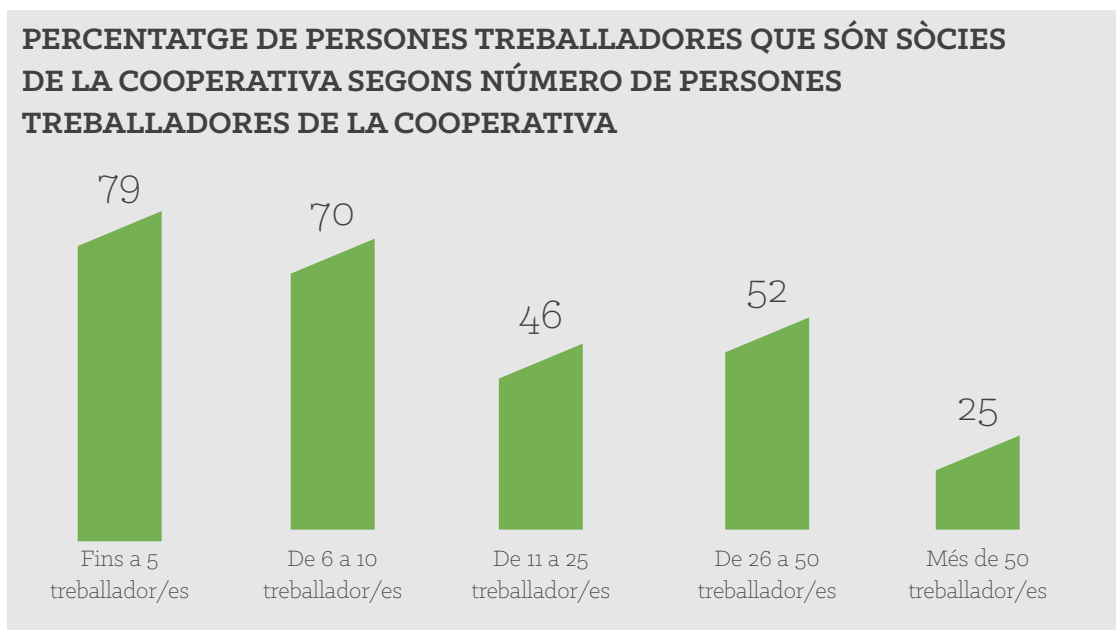
La majoria de les cooperatives van realitzar despeses en formació (51%). La formació que s'ha realitzat ha estat, sobretot, en aspectes tècnics i de gestió empresarial.

PERSONES TREBALLADORES

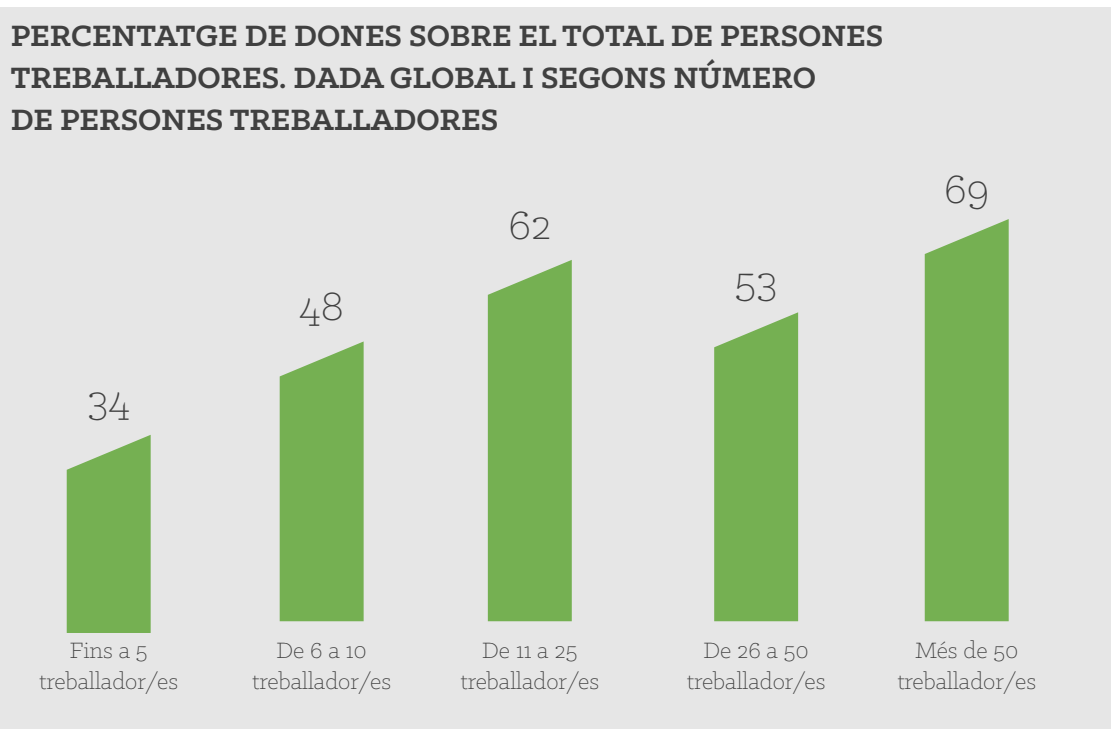
Les plantilles de persones treballadores a les cooperatives són reduïdes. En el 44,4% de les cooperatives hi ha fins a 5 persones treballant. Només en el 13% hi ha 26 o més persones treballant. El 89,5% de les persones que treballen a cooperatives viuen a menys de 50km de la feina.

De mitjana, a les cooperatives hi ha un 61% de persones treballadores sòcies. No obstant això, sobre el total de persones que treballen a cooperatives, el 36% són sòcies. Aquesta diferència s'explica perquè el percentatge de persones treballadores que són sòcies és més elevat a les cooperatives petites que a les grans (en nombre de persones treballadores) però, tanmateix, el nombre total de persones treballant en cooperatives petites és inferior al nombre de persones que treballen en cooperatives grans.

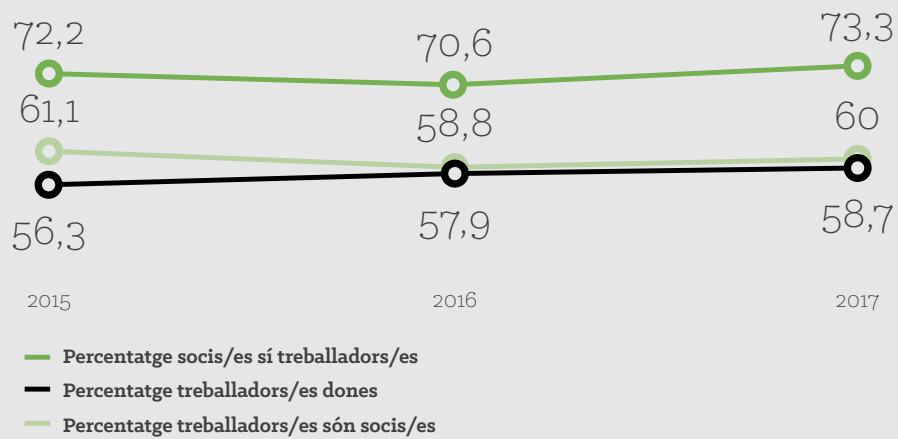
El 64% de les persones que treballen a les cooperatives són dones. Aquest percentatge varia segons el nombre de persones treballadores que té la cooperativa, des del 34% de dones a les cooperatives que tenen un màxim de 5 persones treballadores, fins al 69% en les cooperatives de més de 50 persones treballadores. En conjunt, hi ha un 3% de cooperatives on només treballen dones. Aquestes es troben en el grup de cooperatives de fins a 5 persones treballadores.

El percentatge de dones treballadores a les cooperatives ha anat en augment en els darrers tres baròmetres. La dada actual es troba fora de la forquilla de paritat, ja que el percentatge de dones és de 59%.

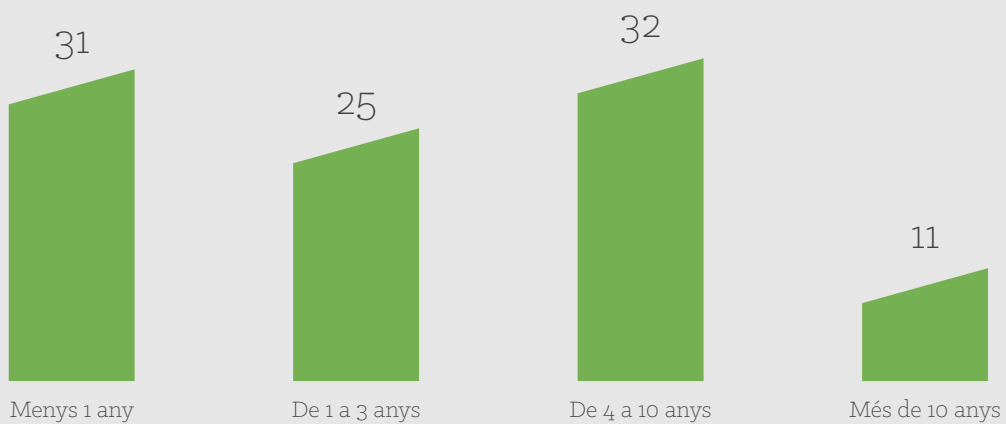
Amb dades panel del baròmetre es pot observar com el percentatge de dones segueix una tendència a l'alça, el percentatge de persones sòcies treballadores, tot i tenir una tendència irregular, ha crescut en aquest darrer any, el contrari que s'observa amb les persones treballadores que són sòcies. Aquestes conserven un percentatge menor en el 2017 vis a vis el 2015.

EVOLUCIÓ DEL PERCENTATGE DE PERSONES TREBALLADORES QUE SÓN SÒCIES, DE PERSONES TREBALLADORES QUE SÓN DONES I DE PERSONES SÒCIES QUE TREBALLEN. SERIE PANEL

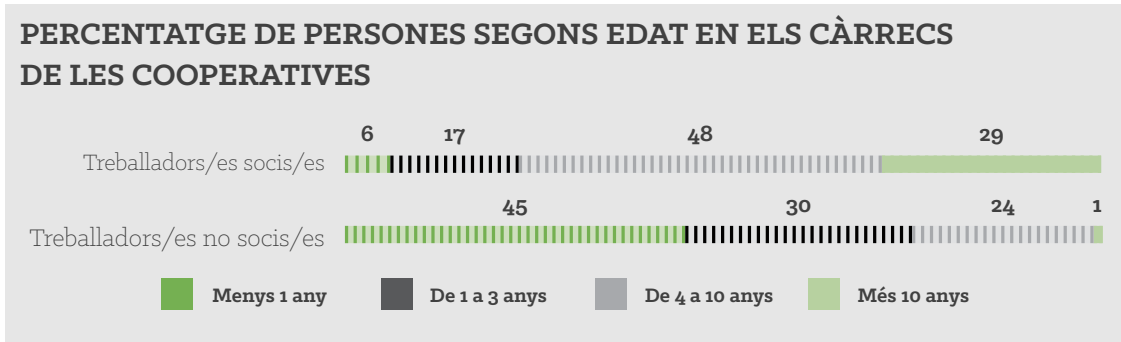

Les persones treballadores que porten a les cooperatives més de 10 anys representen només el 11% del total de persones treballadores. Gairebé 2 de cada 3 persones treballadores a la cooperativa porten 3 anys o menys.

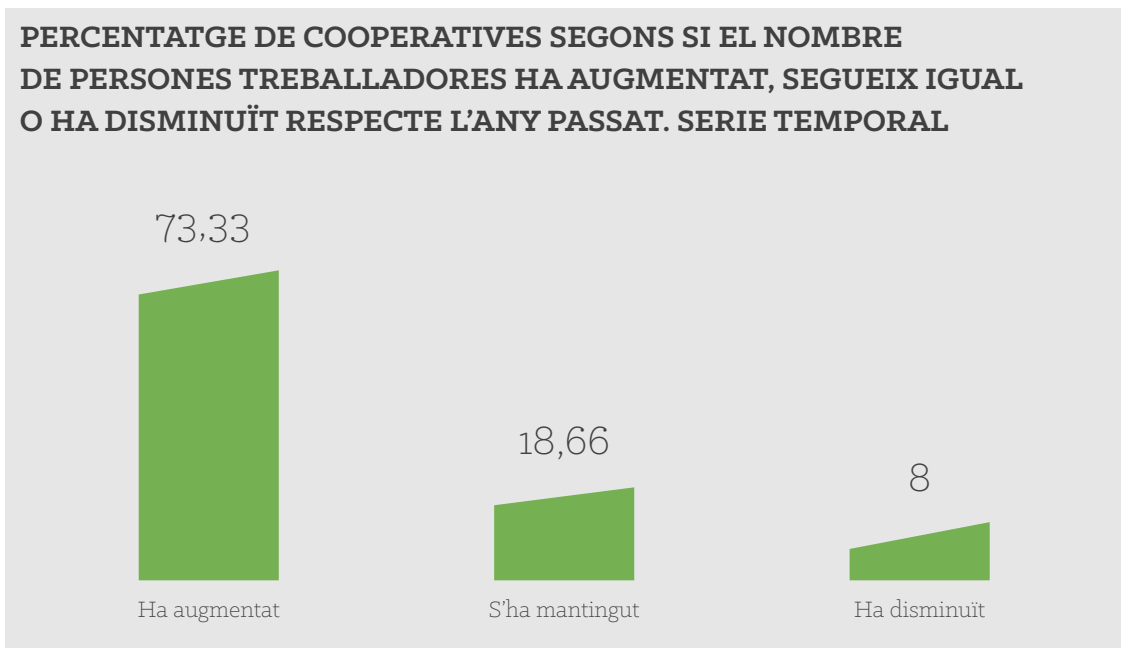
PERCENTATGE DE PERSONES TREBALLADORES SEGONS ANTIGUITAT A LA COOPERATIVA

Distingint entre persones treballadores sòcies i no sòcies, el 48% de les primeres porta 4 anys o més a la cooperativa mentre que el 79% de les segones porten 3 anys o menys treballant-hi.

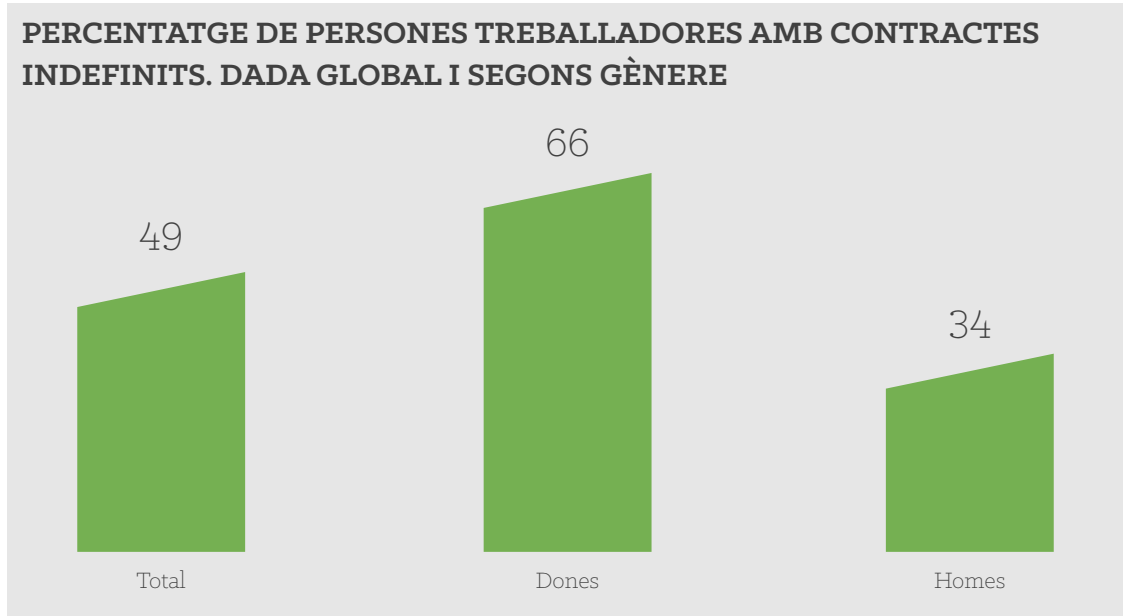

En la majoria de cooperatives (73%), el nombre de persones treballadores ha augmentat en relació a l'any passat. En gairebé un 20% s'ha mantingut i només en un 8% el nombre de persones treballadores ha disminuït. El percentatge de cooperatives que han augmentat les persones treballadores creix respecte el darrer baròmetre.

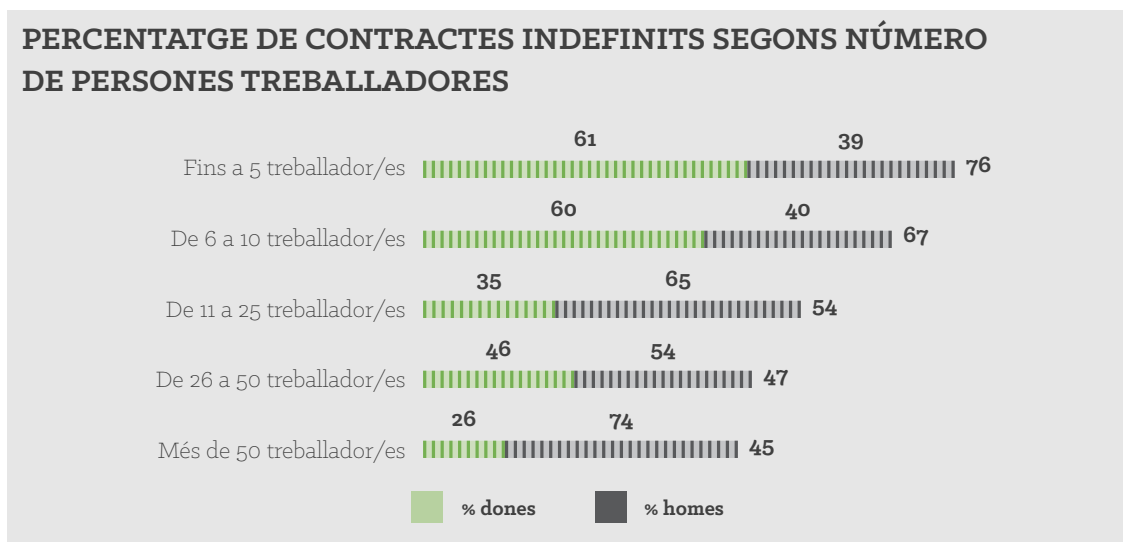

CONDICIONS LABORALS

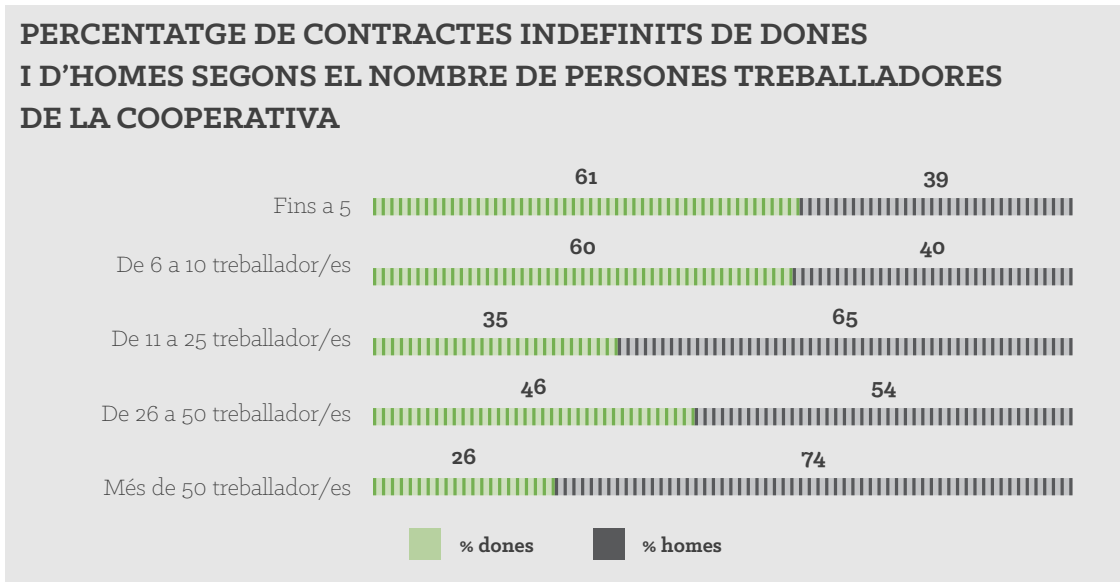
El 49% de les persones treballadores de cooperatives tenen contracte indefinit. D'aquestes, més de la meitat (66%) són dones.

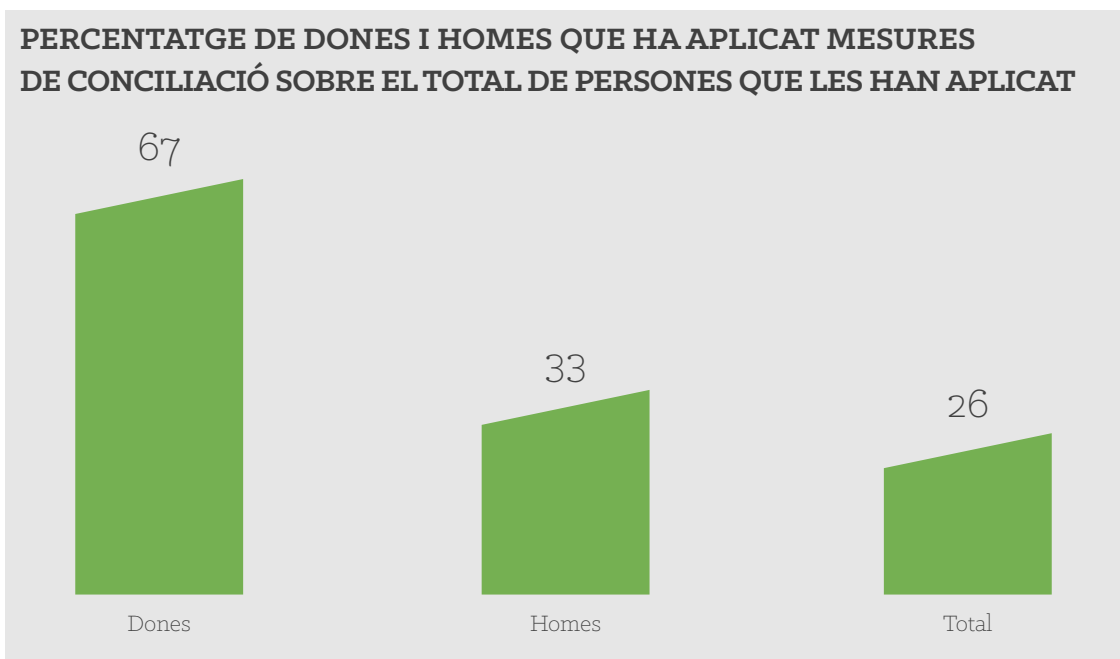
És entre les cooperatives petites a on trobem un percentatge major de treballadors amb contractes indefinits. Més del 65% de les persones a cooperatives amb 10 o menys treballadors tenen contractes indefinits. En canvi a les cooperatives grans el percentatge està al voltant del 45%.

El nombre de contractes indefinits de dones és menor en les cooperatives amb més persones treballadores. A les cooperatives de més de 25 treballadors el percentatge de dones amb contractes indefinits oscila entre el 46 i el 26%.

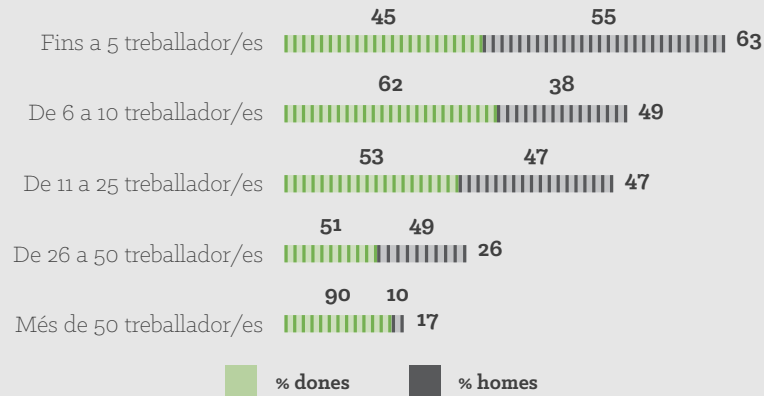

De mitjana, a les cooperatives el 43% de les persones que hi treballen han aplicat alguna mesura de conciliació en el darrer any. De les persones que l'han aplicat, el 67% eren dones i només un 33% eren homes. En relació al propi gènere, aquests percentatges passen a ser un 27% de les dones i un 25% dels homes.

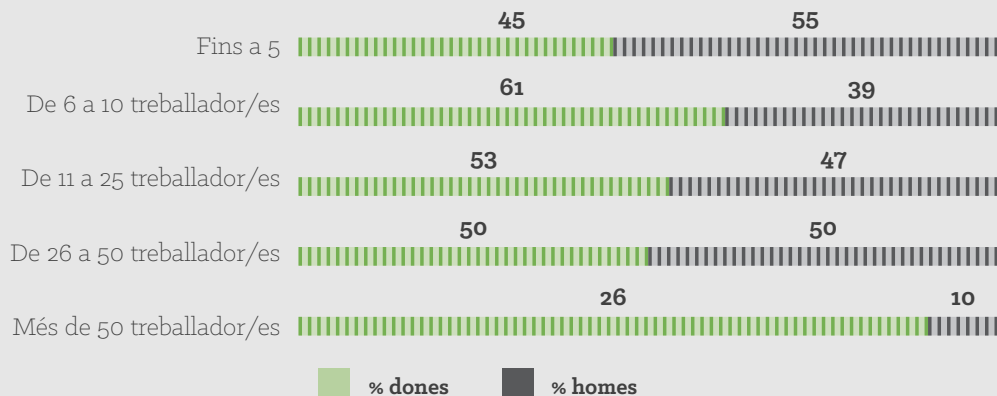
Quan ens fixem en la mida de les cooperatives i el percentatge de persones que utilitzen mesures de conciliació, trobem que quan més gran la cooperativa menor és el percentatge de persones que prenen mesures de conciliació.

PERCENTATGE DE PERSONES QUE HAN APLICAT MESURES DE CONCILIACIÓ SEGONS EL NÚMERO DE PERSONES TREBALLADORES

El percentatge d'homes que apliquen mesures de conciliació és més gran a mesura que disminueix el nombre de persones treballadores a la cooperativa. Aquest percentatge arriba al 55% en les cooperatives de fins a 5 persones treballadores i, en canvi, es troba per sota del 10% en les cooperatives de més de 50 persones treballadores.

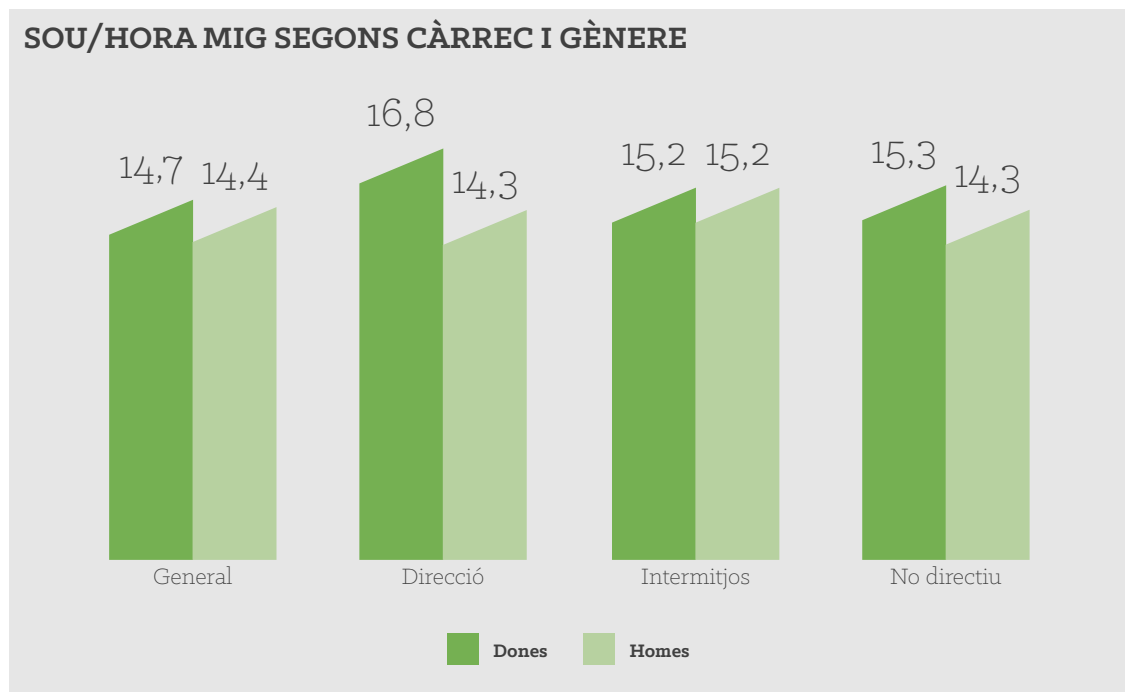
PERCENTATGE DE PERSONES QUE HAN APLICAT MESURES DE CONCILIACIÓ PER GÈNERE SEGONS EL NÚMERO DE PERSONES TREBALLADORES DE LA COOPERATIVA

SALARIS

La forquilla salarial mitjana és de 1,5 per les persones que treballen a les cooperatives de treball. El valor de la forquilla no sembla estar relacionada amb la grandària de la cooperativa, amb excepció de les cooperatives amb més de 50 treballadors. En el tram de més de 50 persones treballadores la forquilla és de 3,5, mentre que a la resta es troba entre el 1,08 i el 1,3.

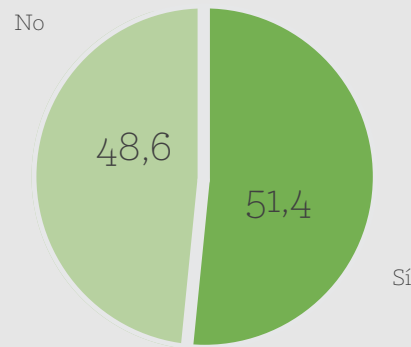
Les persones amb càrrecs intermitjos o directius son les que tenen, de mitjana, un sou/hora més elevat que la mitja. En termes de gènere i pel global de les persones treballadores, les dones tenen un sou/hora lleugerament superior als homes. En el cas de la direcció/gerència les dones tenen el sou/hora superior als homes.

FORMACIÓ

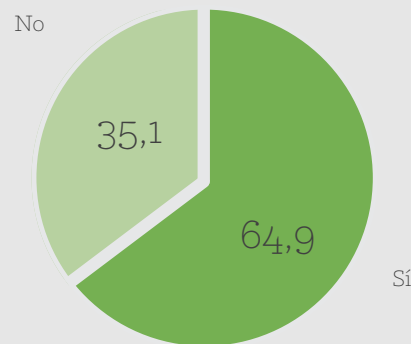
El 51% de les cooperatives han realitzat despesa en formació. De mitjana, la despesa en formació de les cooperatives representa el 1% dels ingressos de l'any.

PERCENTATGE DE COOPERATIVES QUE HAN REALITZAT DESPESA EN FORMACIÓ

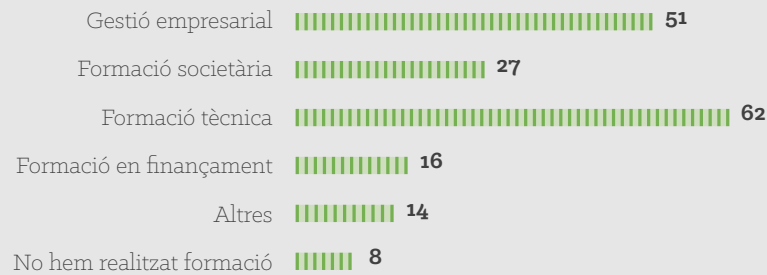
En canvi, el nombre de cooperatives que han dedicat hores a formació és més elevat. El 65% de cooperatives han fet formació durant el 2017.

PERCENTATGE DE COOPERATIVES QUE HAN DEDICAT HORES A FORMACIÓ, ENCARA QUE AQUESTA SIGUI GRATUÏTA

De les cooperatives que han realitzat formació, el 62% ho ha fet en aspectes tècnics, el 51% en gestió empresarial i el 27% en aspectes societaris.

PERCENTATGE DE PERSONES QUE HAN APLICAT MESURES DE CONCILIACIÓ PER GÈNERE SEGONS EL NÚMERO DE PERSONES TREBALLADORES DE LA COOPERATIVA

Dos de cada tres cooperatives creu necessari reforçar, mitjançant formació, aspectes comunicatius. La segueixen, en aquest ordre i amb percentatges al voltant del 40%, el màrqueting, les vendes, i l'àmbit econòmic i financer.

PERCENTATGE DE COOPERATIVES QUE CREUEN NECESSARI REFORÇAR DETERMINATS ÀMBITS AMB FORMACIÓ

3. Empresarial

Les cooperatives actuen sobretot en l'àmbit local, tant municipal, com comarcal/provincial o de barri/districte. A més, l'àmbit d'actuació ha estat estable en aquests dos darrers anys.

La majoria de cooperatives realitza algun tipus de cooperació empresarial, sobretot buscant la complementarietat i/o sinergies amb altres empreses. De la mitjana de 5,9 cooperacions anuals per cooperativa, la subcontractació i externalització de tasques és la més extensa i la que més es realitza amb altres cooperatives.

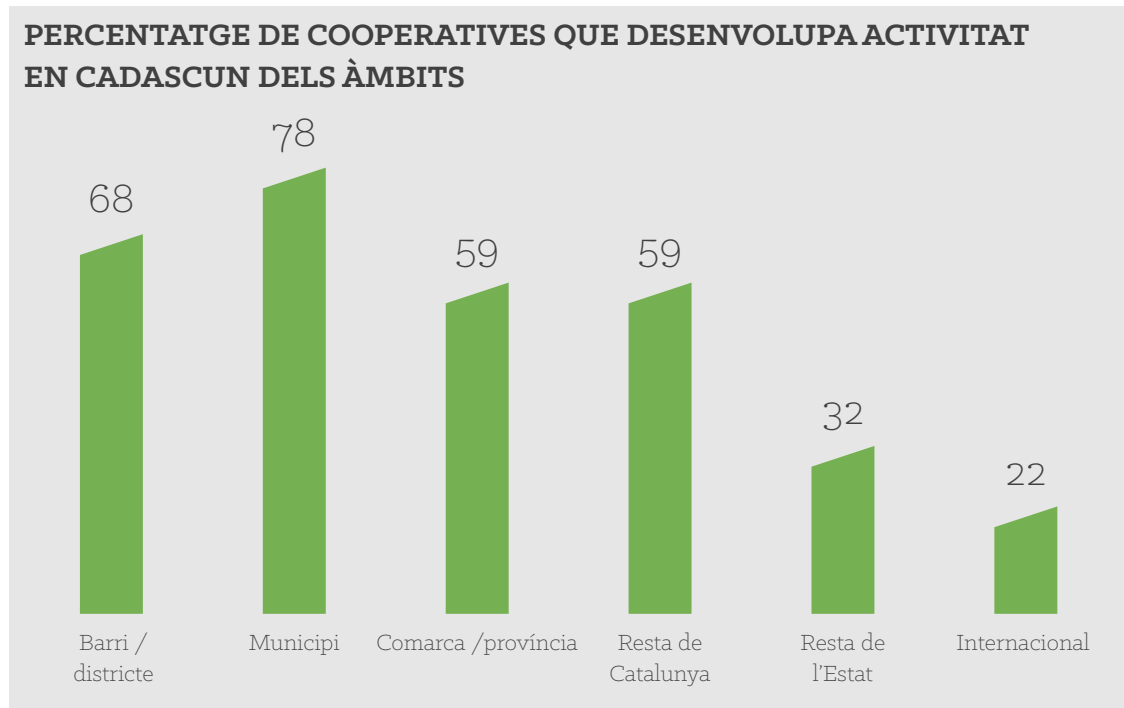
La planificació anual de la despesa i un pla de comunicació són els dos instruments més comuns en la gestió de les cooperatives. En el pla de comunicació exterior, la totalitat de les cooperatives comuniquen el fet de ser-ho, fent una valoració positiva sobretot pel valor afegit que això aporta pels seus clients.

La venda internacional de serveis i productes la realitzen el 14% de les cooperatives, a les que els suposa el 11% des ingressos totals anuals.

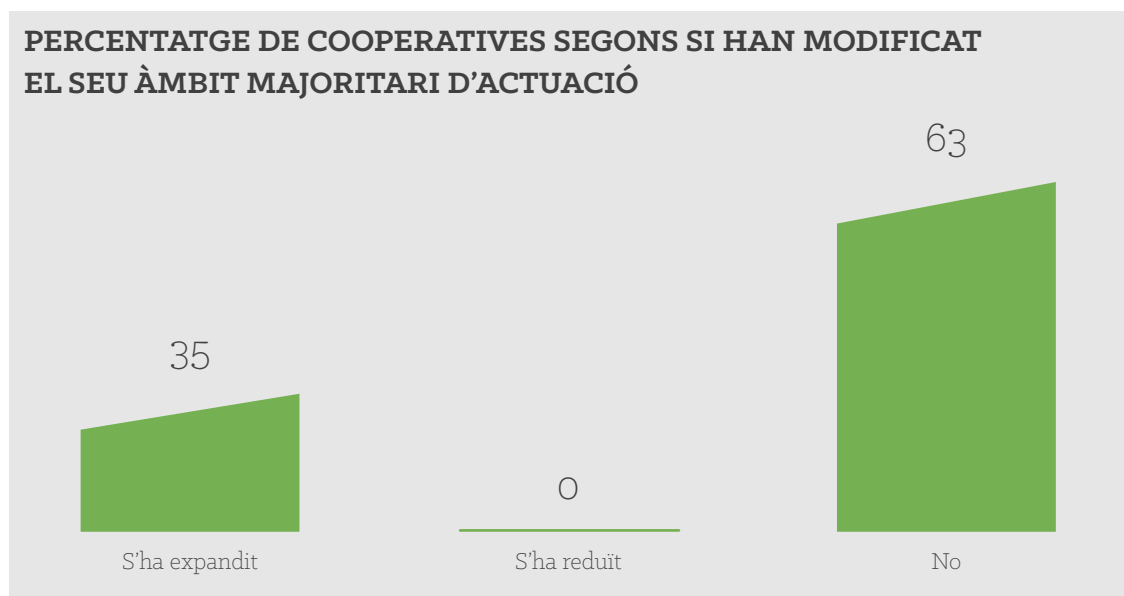
Les cooperatives també innoven, amb una inversió anual que ronda el 4.2% dels ingressos del curs. El 73% realitza innovacions de caire tecnològic, mentre que el 60% inverteix en innovacions no tecnològiques i el 64% inverteix en la millora de la qualitat dels productes o serveis.

ÀMBIT D'ACTUACIÓ

L'àmbit territorial en el que més treballen les cooperatives és en el local, tant el municipi (78%) com al barri/districte (67,5%). Les cooperatives que actuen, de forma més concreta, en la comarca/província i en el conjunt de Catalunya són el 59,5% respectivament. Una de cada tres cooperatives treballa a nivell de l'Estat i només una de cada cinc cooperatives treballa a nivell internacional.

Dues de cada tres cooperatives mantenen el mateix àmbit d'actuació que el 2016, mentre que una de cada tres l'ha expandit.

COOPERACIÓ EMPRESARIAL

El 83% de les cooperatives han realitzat algun tipus de cooperació empresarial durant el 2017. De mitjana, s'han realitzat 6 cooperacions per cooperativa durant l'any.

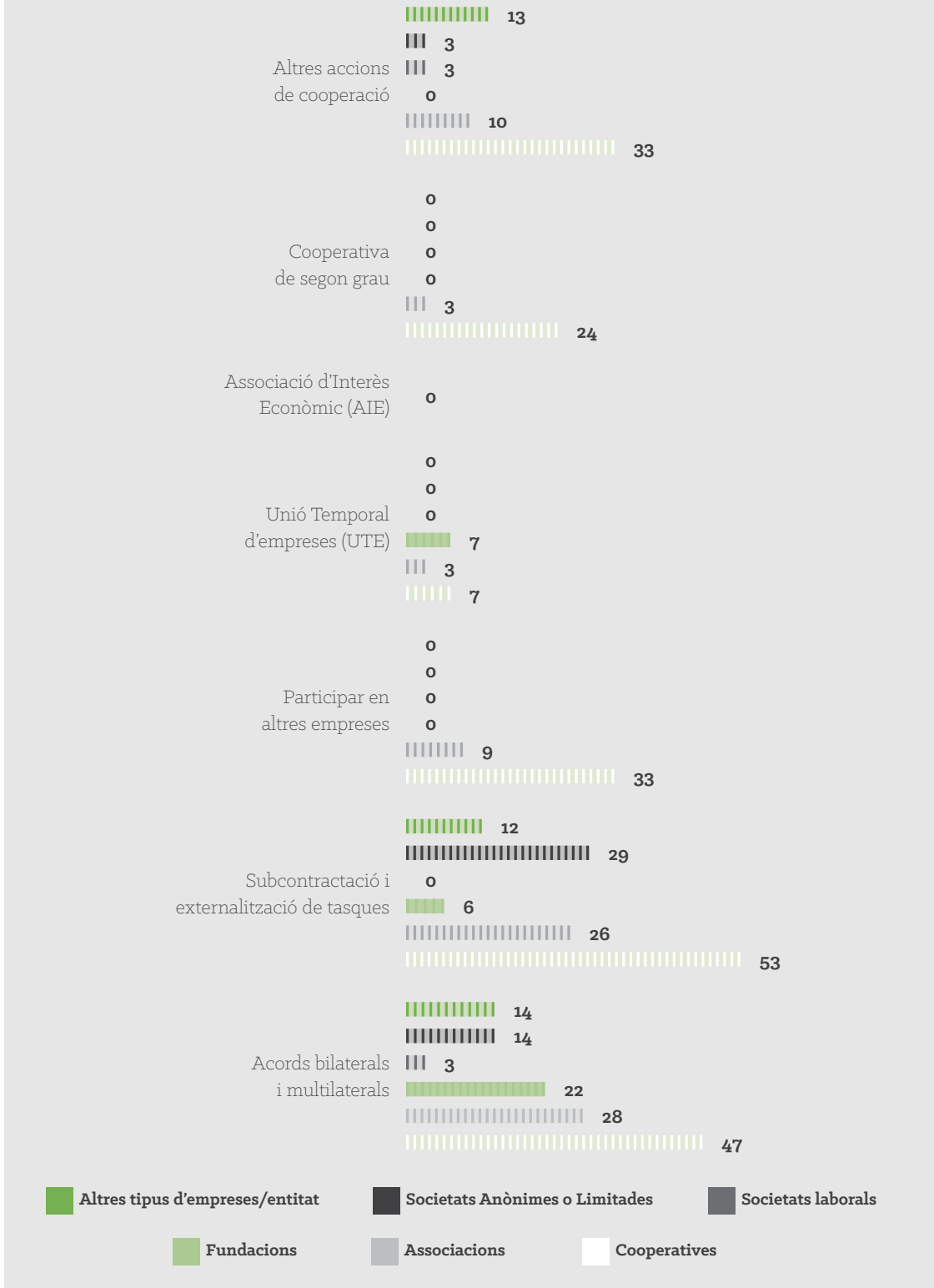
La subcontractació i externalització de tasques és la cooperació empresarial que més han realitzat les cooperatives (un 69% de les que han realitzat cooperació). El segueixen els acords bilaterals i multilaterals, amb més de la meitat de les cooperatives. Gairebé dos de cada cinc cooperatives participa en altres empreses mentre que el 31% ha format part d'una cooperativa de segon grau.

PERCENTATGE DE COOPERATIVES QUE HAN REALITZAT CADASCUN DELS TIPUS DE COOPERACIÓ EMPRESARIAL

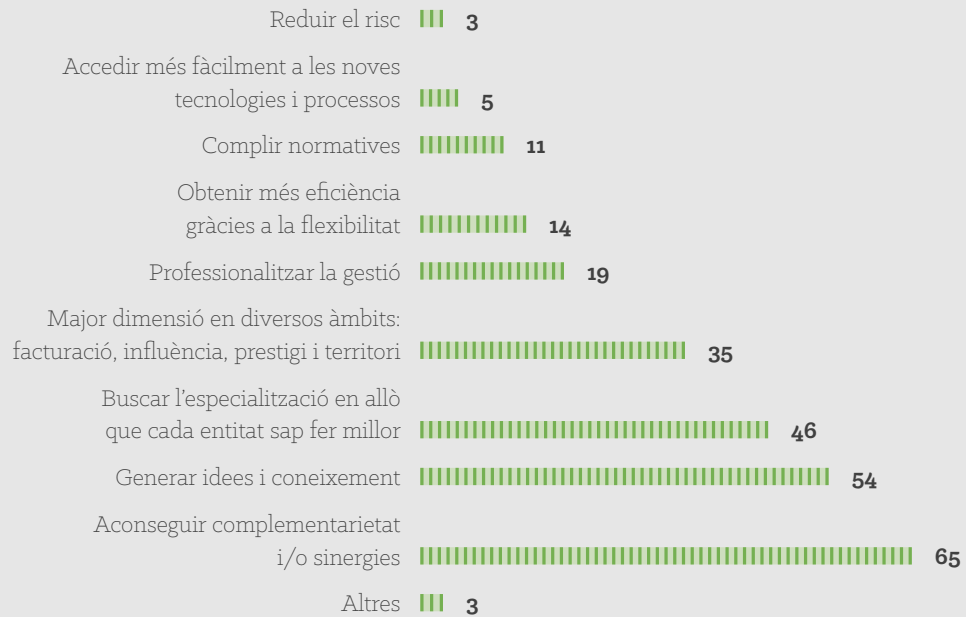
La cooperació empresarial s'ha realitzat sobretot amb altres cooperatives, representant el 53% de la subcontractació i externalització i el 47% dels acords bilaterals. El 29% de les cooperatives ha subcontractat o externalitzat també a empreses mercantils.

PERCENTATGE DE COOPERATIVES QUE COOPEREN AMB CADASCUNA DE LES FORMES JURÍDIQUES

Per a tres de cada cinc cooperatives, la cooperació empresarial busca aconseguir complementarietat i/o sinergies entre els recursos de les organitzacions. El segueixen, com a objectius, generar idees i coneixement (54%), buscar l'especialització en allò que cada entitat sap fer millor (46%) i aconseguir una major dimensió en diversos àmbits (35%).

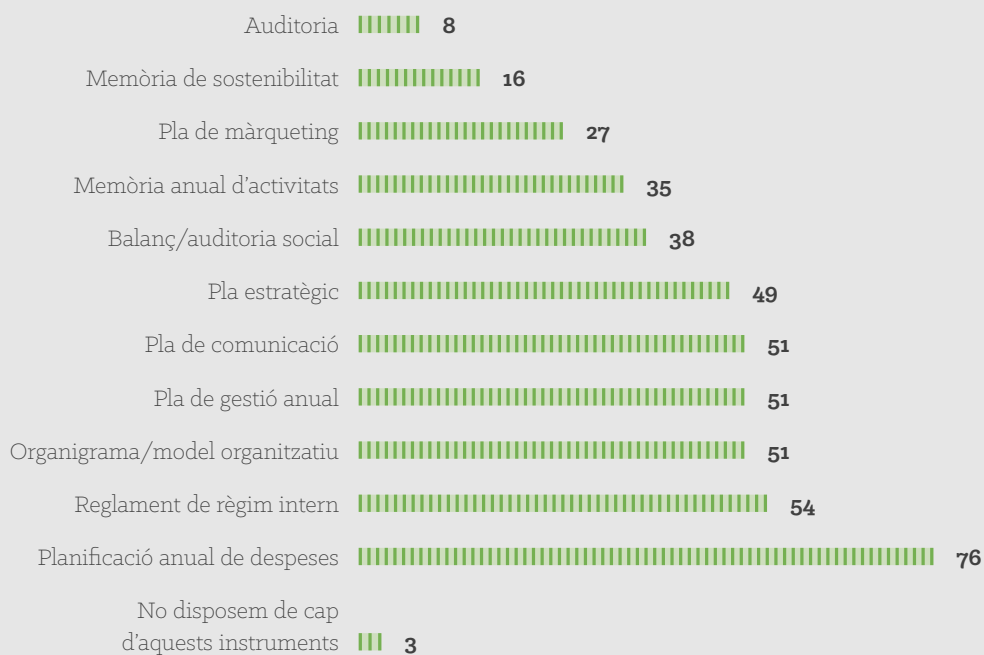
PERCENTATGE DE COOPERATIVES QUE HAN INDICAT PERSEGUIR ELS DIFERENTS POSSIBLES OBJECTIUS DE LA COOPERACIÓ EMPRESARIAL

INSTRUMENTS I COMUNICACIÓ

La planificació anual de despeses es troba present en tres de cada quatre cooperatives. La meitat de les cooperatives dispose d'un pla de comunicació, un pla de gestió anual, un reglament de règim intern i un organigrama/model organitzatiu. Un 3% de les cooperatives no disposen de cap dels documents sobre els que se'ls ha preguntat.

PERCENTATGE DE COOPERATIVES QUE DISPOSA DELS INSTRUMENTS INTERNS DEL LLISTAT

La totalitat de cooperatives comuniquen el fet que són cooperativa. En la valoració d'aquesta comunicació, en general pesen més els aspectes positius que els negatius. Com a negatiu, destaquen dos:

- La imatge que algunes empreses puguin tenir de la no agilitat de les empreses constituïdes com a cooperatives (poc freqüent)
- En alguns tràmits amb l'administració pública, sobretot en el cas de les cooperatives amb les persones sòcies en règim d'autònoms i la justificació de les nòmines sense Tcs.

Per contra, són moltes les cooperatives que han remarcat aspectes positius, que podem resumir en:

- El fet de ser cooperativa es percep com a valor afegit pels clients
- Major implicació de les persones
- Menor rotació.
- Major qualitat.
- Gestió empresarial més sostenible.
- Donar visibilitat al model cooperatiu
- Donar confiança que l'objectiu no és treure benefici sinó la transformació social.

INTERNACIONALITZACIÓ

El 14% de les cooperatives han realitzat vendes internacionals de productes o serveis. De mitjana, els ingressos per vendes internacionals suposen el 11% del total d'ingressos de les cooperatives, amb un volum mitjà de 110.269€.

PERCENTATGE DE COOPERATIVES QUE HAN REALITZAT VENDES INTERNACIONALS DE PRODUCTES O SERVEIS

INNOVACIÓ

La despesa en innovació a les cooperatives representa, de mitjana, un 4,2% sobre el total d'ingressos de 2017. Aquesta despesa es pot haver realitzat en àmbits tecnològics o no tecnològics.

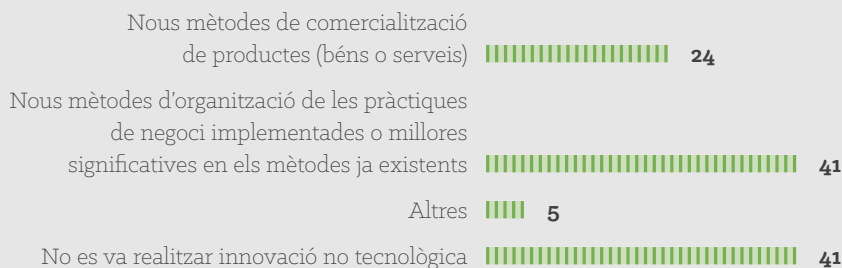
El 73% de les cooperatives han realitzat algun tipus d'innovació tecnològica. El 54% han adquirit maquinari, equips, hardware o programari destinat a la producció de productes o processos nous.

PERCENTATGE DE COOPERATIVES QUE HAN REALITZAT DIFERENTS TIPUS D'INNOVACIÓ TECNOLÒGICA

Tres de cada cinc cooperatives han realitzat algun tipus d'innovació no tecnològica. El més comú, amb 41% de cooperatives, és la implantació de nous mètodes d'organització de les pràctiques de negoci implementades o millores significatives en els mètodes ja existents.

PERCENTATGE DE COOPERATIVES QUE HAN REALITZAT DIFERENTS TIPUS D'INNOVACIÓ NO TECNOLÒGICA

Dues de cada tres cooperatives han realitzat inversió en la millora de la qualitat dels productes o serveis que realitzen. La mitjana d'inversió realitzada, en relació als ingressos de 2017, és del 4,2%.

PERCENTATGE DE COOPERATIVES QUE REALITZEN INVERSIÓ EN LA MILLORA DE LA QUALITAT DELS PRODUCTES O SERVEIS?

4. Econòmic i financer

Una tercera part de cooperatives es troben entre els 50.000€ i 250.000€ anuals d'ingressos, i un 40% entre 250.000€ i 1.000.000€, millorant, en gairebé tots els casos, els resultats de l'exercici anterior. El 79% de les cooperatives ha tancat l'exercici de 2017 amb excedent.

Les cooperatives tenen un 22% de proveïdors de l'economia social, en els que fan el 21% de la despesa total. Els proveïdors de proximitat representen el 65%, tot i que la despesa associada és del 67%. El termini de pagament de les cooperatives als seus proveïdors és de 21 dies.

El 70% de les cooperatives han realitzat inversions durant el 2017, amb una mitjana del 6,5% sobre els ingressos de l'any. El finançament ha estat necessari per a una de cada tres cooperatives. L'avançament de factures i els microcrèdits han estat el tipus de finançament més sol·licitat i les cooperatives de credit el principal mitjà d'aconseguir-lo.

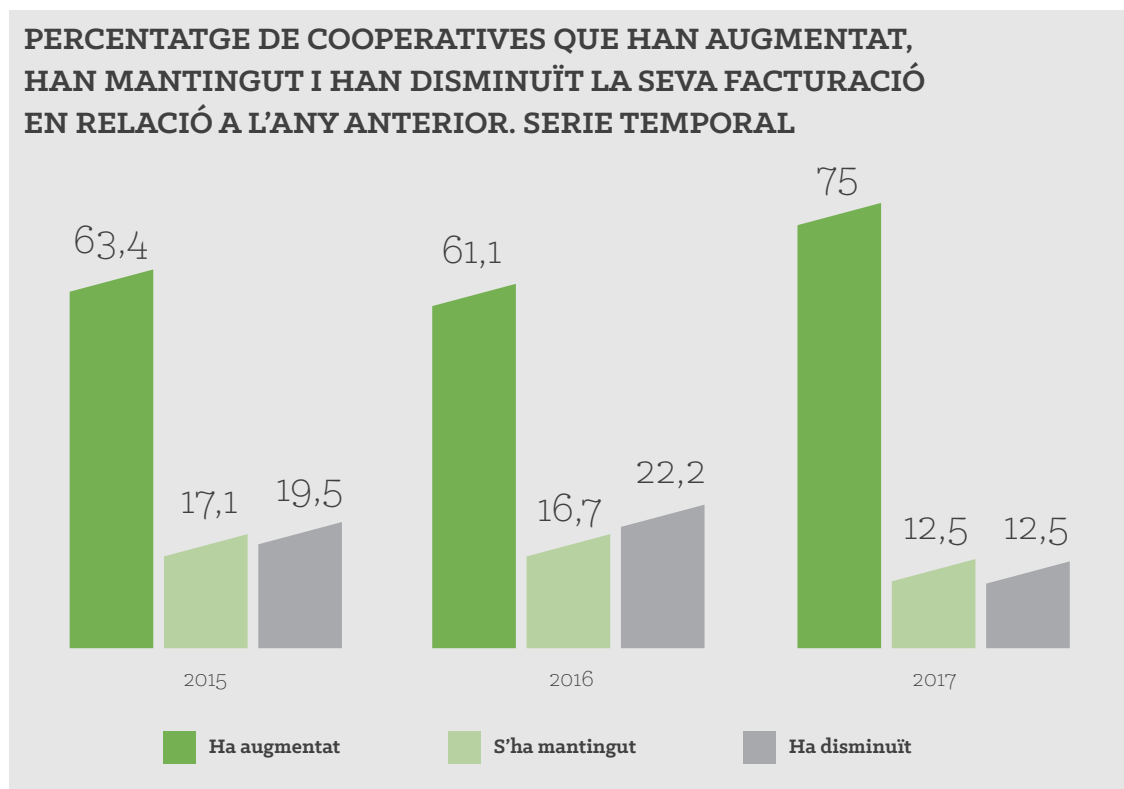
L'administració pública és clienta del 75% de les cooperatives, suposant el 57% dels ingressos totals. L'administració que més contracta cooperatives és la local, seguida de la Generalitat.

INGRESSOS

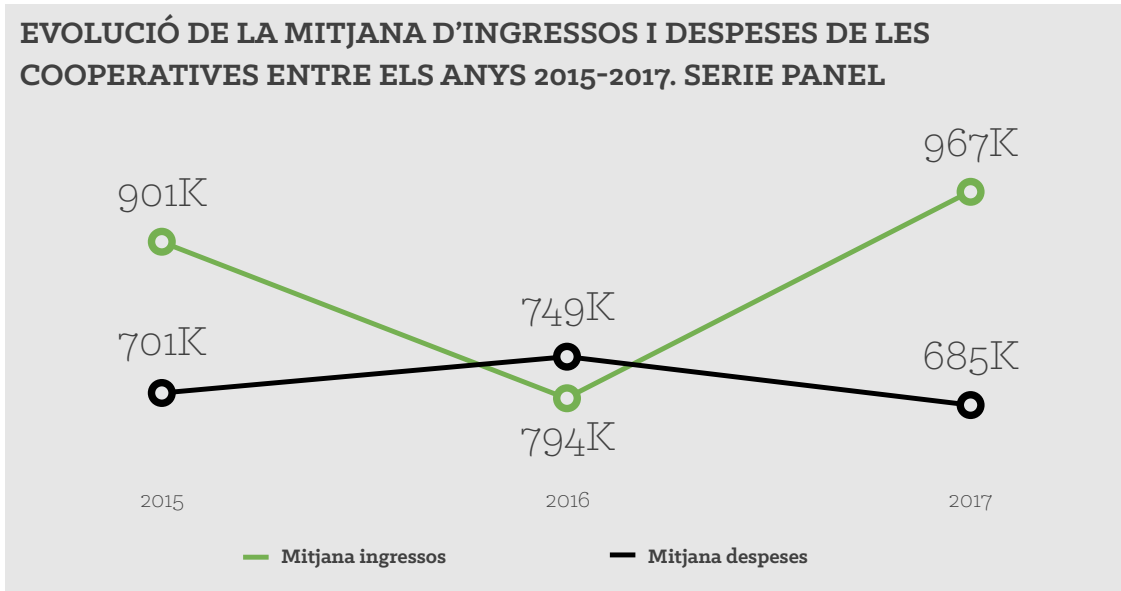
Un 17% de les cooperatives té uns ingressos anuals menors a 50.000€. Dues de cada cinc cooperatives tenen ingressos entre els 250.000€ i 1.000.000€.

Gairebé la totalitat de les cooperatives (87%) ha mantingut o ha millorat la facturació respecte el 2016. Tres de cada quatre cooperatives han augmentat la facturació.

Amb dades de panel del baròmetre, els ingressos i les despeses han seguit tendències diferents. La mitjana d'ingressos ha augmentat mentre que les despeses tenen una lleugera tendència a la baixa. Es per aquest motiu que en aquests tres anys, ingressos i despeses no s'han creuat, quedant els ingressos per sobre de les despeses.

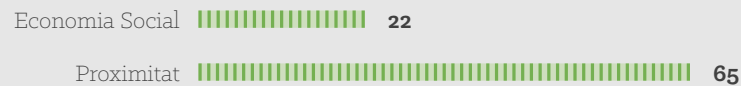
Una gran majoria de cooperatives (79%) han tancat l'exercici de 2017 amb excedents.

PROVEÏDORS

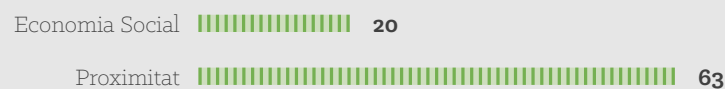
Les cooperatives tenen un 22% de proveïdors que són de l'Economia Social i un 65% de proveïdors que són de proximitat. Les cooperatives triguen, de mitjana, 21 dies a pagar als seus proveïdors.

PERCENTATGE DE PROVEÏDORS DE LES COOPERATIVES QUE SÓN ECONOMIA SOCIAL O DE PROXIMITAT

Aquests percentatges varien de forma mínima en analitzar el percentatge de quanties pagades a proveïdors. El percentatge de despesa feta en proveïdors de l'Economia Social representa el 21% del total, mentre que el percentatge de despesa en proveïdors de proximitat representa el 67%.

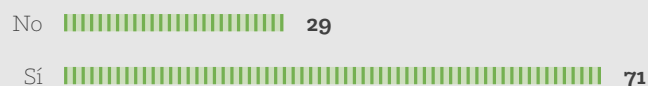
PERCENTATGE DE LA DESPESA DE LES COOPERATIVES A PROVEÏDORS QUE SÓN ECONOMIA SOCIAL O DE PROXIMITAT

INVERSIONS

El 71% de les cooperatives han realitzat inversions durant el 2017. De mitjana, aquestes inversions han suposat el 6,5% dels ingressos obtinguts durant l'any.

PERCENTATGE DE COOPERATIVES QUE HAN REALITZAT INVERSIONS

FINANÇAMENT

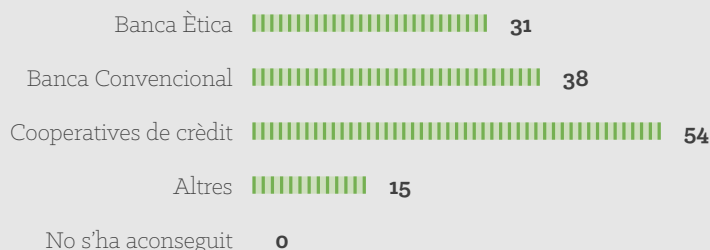
Dos de cada tres cooperatives ha necessitat finançament durant el 2017.

PERCENTATGE DE COOPERATIVES AMB NECESSITAT DE FINANÇAMENT

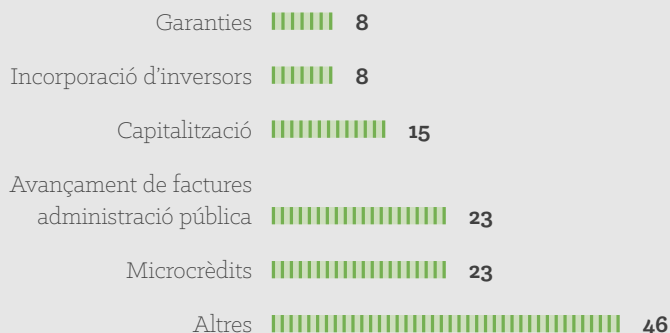
Un 38% de les cooperatives han accedit al crèdit a través de la banca convencional. Més de la meitat ha accedit a cooperatives de crèdit i menys d'un treç a través de banca ètica.

PERCENTATGE DE COOPERATIVES SEGONS LA FONT DE FINANÇAMENT QUE HAN FET SERVIR

Pel que fa al tipus de finançament al que s'ha accedit, a part de l'opció "Altres", l'avançament de factures de l'administració pública i microcrèdits són les opcions més comunes. El 23% de les cooperatives anomena aquestes opcions.

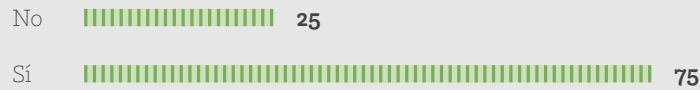
PERCENTATGE DE COOPERATIVES QUE HA ACCEDIT ALS DIFERENTS TIPUS DE FINANÇAMENT

ADMINISTRACIÓ PÚBLICA

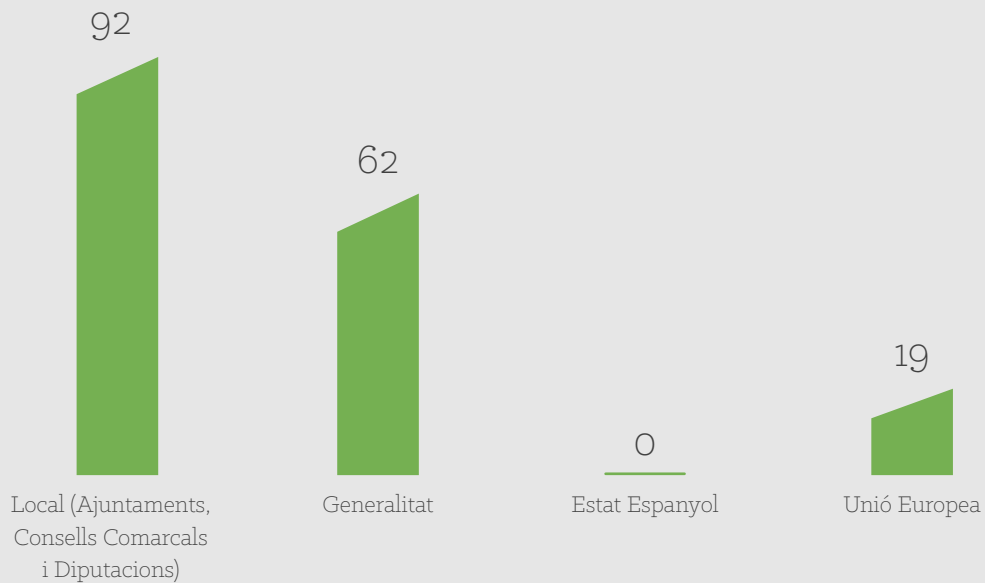
El 75% de les cooperatives han prestat serveis per l'Administració Pública. De mitjana, la contractació amb l'Administració Pública suposa el 57% dels ingressos de les cooperatives el 2017.

PERCENTATGE DE COOPERATIVES QUE HAN PRESTAT SERVEIS A L'ADMINISTRACIÓ PÚBLICA

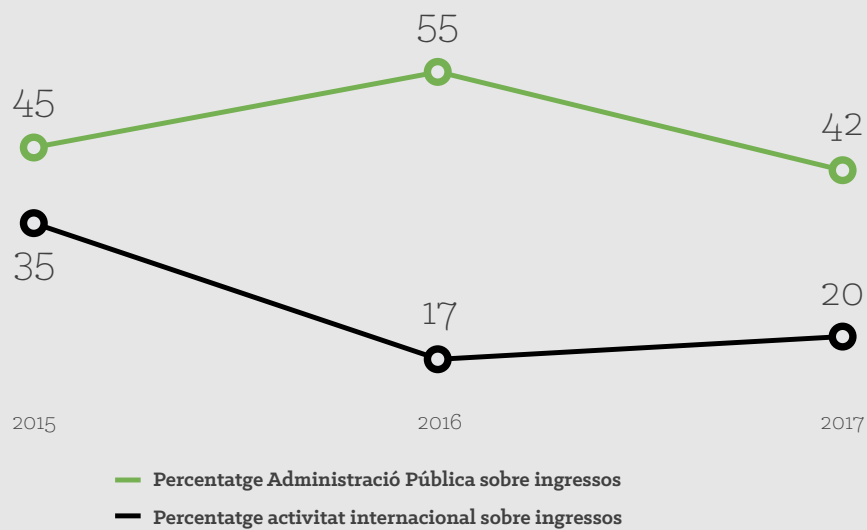
D'aquestes, la majoria ha treballat per l'administració local (92%) i més de la meitat per la Generalitat (61%).

PERCENTATGE DE COOPERATIVES QUE HAN PRESTAT SERVEIS A LES DIFERENTS ADMINISTRACIONS

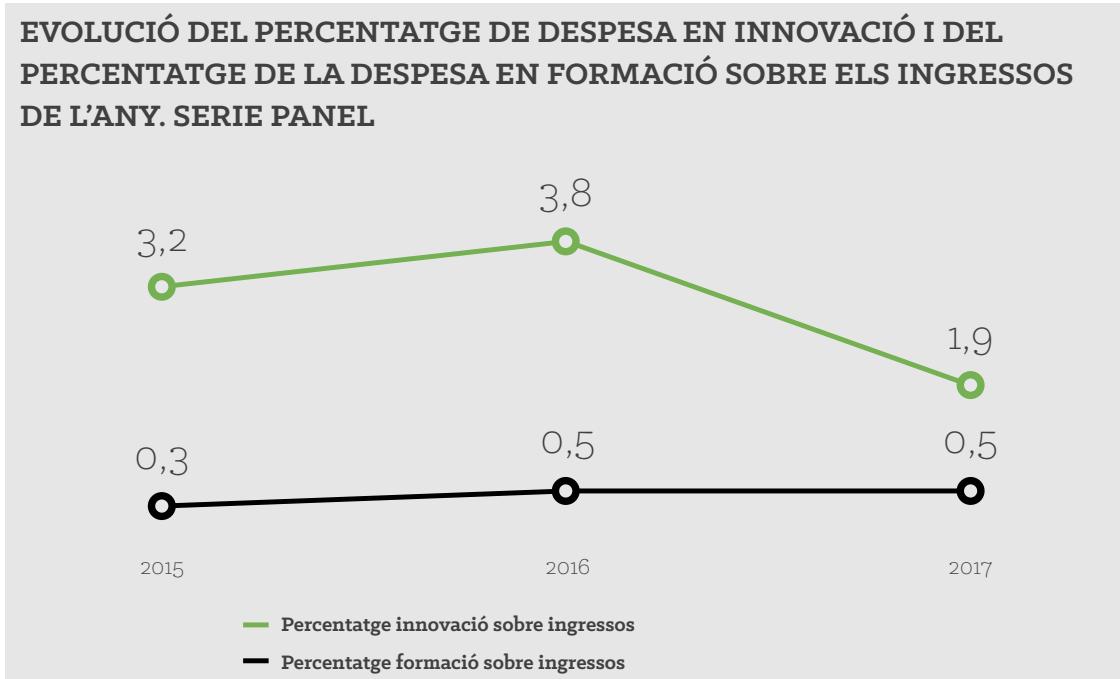

Amb dades del panel del baròmetre, s'observa com tant el percentatge que suposen els ingressos d'internacionalització com els que suposen la contractació amb l'administració pública tenen una tendència a la baixa en els darrers tres anys. Tot i que en el 2016 el percentatge d'ingressos provinent de l'Administració Pública augmenta, en el 2017 el percentatge es inferior que el dels dos anys anteriors.

EVOLUCIÓ DEL PERCENTATGE QUE SUPOSEN ELS INGRESSOS DE SERVEIS A L'ADMINISTRACIÓ PÚBLICA I DEL PERCENTATGE QUE SUPOSA L'ACTIVITAT INTERNACIONAL SOBRE ELS INGRESSOS. SERIE PANEL.

L'increment de la despesa en innovació en el 2016, ha passat a disminuir significativament en el 2017. En canvi, la inversió en formació té una lleu tendència a l'alça.

5. Destacats

SOCIETARI

Persones sòcies

- La majoria de cooperatives que han respost el baròmetre tenen fins a 5 persones sòcies.
- En el 63% de les cooperatives totes les persones sòcies són treballadores.
- La composició de les cooperatives és paritària.
- El 41% de les persones sòcies porten entre 4 i 10 anys a la mateixa cooperativa.
- Gairebé la meitat de les persones sòcies de les cooperatives tenen entre 34 i 54 anys.

Òrgans de direcció

- Els Consells Rectors estan formats, de mitjana, per 4 persones.
- Les dones són la meitat de les persones dels Consells Rectors, i el 70% dels càrrecs intermitjos.

Participació

- El 72% de les persones sòcies han participat en la darrera assemblea de les cooperatives.
- El 93% de les cooperatives disposa d'espais diferents a l'assemblea perquè puguin participar les persones sòcies.
- El 86% de cooperatives compten amb canals interns per recollir propostes de millora.
- Una de cada dos cooperatives compten amb mecanismes per avaluar la satisfacció de clients o persones treballadores.

- Les persones usuàries o beneficiàries de l'activitat cooperativa disposen d'espais participatius en dues de cada tres cooperatives.

LABORAL

Persones treballadores

- En el 86% de les cooperatives treballen 25 persones o menys.
- De mitjana, a les cooperatives hi ha un 61% de persones treballadores sòcies.
- El 64% de les persones que treballen a cooperatives són dones. Aquest percentatge és menor en les cooperatives amb menor nombre de persones treballadores i més elevat en les cooperatives amb més persones treballadores.
- El percentatge de dones treballadores a les cooperatives manté una tendència creixent en els darrers 3 anys.
- Un 3% de les cooperatives estan formades només per dones. Són sobretot cooperatives petites o mitjanes.
- Una de cada 3 persones treballadores a la cooperativa porten 3 anys o menys.

Condicions laborals

- El 49% de les persones treballadores de cooperatives tenen contracte indefinit.
- Més de la meitat dels contractes indefinits són de dones. Tot i això, el percentatge de contractes indefinits de dones és menor en les cooperatives amb més persones treballadores.
- El 43% de les persones que treballen a les cooperatives han aplicat alguna mesura de conciliació en el darrer any.
- El 67% de les persones a les cooperatives que han aplicat mesures de conciliació han estat dones. Respecte al total de dones i el total de homes els percentatges son 25% i 27% respectivament.
- Les mesures de conciliació s'han aplicat més en cooperatives amb menys persones treballadores. També és en aquestes cooperatives on un percentatge major de les mesures ha estat aplicat per homes.

Salaris

- La forquilla salarial mitjana és de 1,5 per les persones que treballen a les cooperatives de treball.
- En el sou/hora general, les dones cobren una mica més que els homes quan ocupen càrrecs directius i càrrecs intermitjos.

Formació

- El 51% de les cooperatives han realitzat despesa en formació, representant, de mitjana, el 1% dels ingressos de l'any.
- El 65% de les cooperatives han dedicat hores a formació de les persones treballadores.
- Els aspectes tècnics (62% de cooperatives), la gestió empresarial (51%) i els aspectes societaris (27%) són els àmbits on més s'ha realitzat la formació a les cooperatives.
- Els aspectes que s'identifiquen com a necessaris reforçar són els comunicatius (68% de cooperatives), el màrqueting (46%) i les vendes (40,54%).
- Amb dades panel, el percentatge sobre ingressos total destinat a formació té una lleu tendència a l'alça en els darrers tres anys.

EMPRESARIAL

Àmbit d'actuació

- L'àmbit territorial en el que més treballen les cooperatives és el local.
- L'àmbit territorial d'actuació és bastant estable per a les cooperatives.

Cooperació Empresarial

- El 83% de les cooperatives han realitzat algun tipus de cooperació empresarial.
- De mitjana, s'ha intercooperat 6 vegades al llarg de l'any.
- La subcontractació i l'externalització de tasques (69%) són les cooperacions empresarials més extenses.
- La subcontractació i externalització a altres cooperatives l'han practicat el 53% de les cooperatives.

- La complementarietat i/o sinergies és l'objectiu que més persegueixen les cooperatives amb la cooperació empresarial.

Instruments i comunicació

- La majoria de les cooperatives (97%) disposa d'algun instrument de gestió interna (sobre els preguntats).
- El 76% de les cooperatives realitza una planificació anual de la despesa, i un 51% té un pla de comunicació.
- La totalitat de les cooperatives comunica el fet de ser-ho.
Internacionalització
- El 14% de les cooperatives han realitzat vendes internacionals de productes o serveis.
- Els ingressos per vendes internacionals suposen el 11% del total d'ingressos de l'any.

Innovació

- La despesa en innovació representa el 4,2% dels ingressos de l'any.
- El 73% de les cooperatives han realitzat algun tipus d'innovació tecnològica. El més comú és l'adquisició de maquinari, equips, hardware o programari.
- Tres de cada cinc cooperatives han realitzat innovació no tecnològica. Gairebé un 41% de cooperatives han implantat nous mètodes d'organització de les pràctiques de negoci o millores en les existents.
- El 64% de les cooperatives han realitzat inversió en la millora de la qualitat dels productes o serveis que realitzen, amb una inversió mitjana del 4,6% dels ingressos de l'any.

ECONÒMIC I FINANCER

Ingressos

- Una de cada 10 cooperatives té uns ingressos anuals menors a 50.000€.
- Un 17% de les cooperatives té uns ingressos entre 50.000€ i 1.000.000€ anuals.
- El 79% de les cooperatives han tancat l'exercici de 2017 amb excedent.

Proveïdors

- El 22% de proveïdors de les cooperatives són de l'economia social, mentre que el 65% són de proximitat.
- La despesa en proveïdors de l'economia social sobre el total de despesa és del 21%, mentre que en els proveïdors de proximitat la despesa representa el 67%.
- De mitjana, les cooperatives paguen a 21 dies els seus proveïdors.

Inversions

- El 71% de les cooperatives han realitzat inversions durant el 2017.
- La inversió mitjana ha representat el 6,5% del total d'ingressos de l'any.

Finançament

- Dos de cada tres cooperatives ha necessitat finançament durant el 2017.
- Les cooperatives de crèdit són la forma més comuna d'accedir al finançament necessari (54% de les cooperatives).
- Els microcrèdits i l'avançament de factures de l'Administració Pública, són el tipus de finançament al que més cooperatives han tingut accés (23% tot dos casos).

Administració pública

- El 75% de les cooperatives han prestat serveis per l'Administració Pública.
- La contractació pública suposa el 57% dels ingressos de les cooperatives.
- L'administració pública amb la que més contracten les cooperatives és la local, seguida de la Generalitat.
- Amb dades panel, el percentatge sobre ingressos total dels contractes amb l'administració pública i amb l'activitat internacional té una tendència a la baixa. La tendència és més pronunciada en l'activitat internacional.

**Cooperatives de Treball
de Catalunya**

**FEDERACIÓ DE COOPERATIVES
DE TREBALL DE CATALUNYA**

Carrer de Premià, 15
08014 Barcelona

93 318 81 62

federacio@cooperativestreball.coop

www.cooperativestreball.coop

**Ajuntament de
Barcelona**

